

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Vladimir Timofti
Nadejda Toma

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni "Moldasig",

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatianeii Duca împotriva Societății pe Acțiuni "Moldasig", intervenient accesoriu Munteanu Daniel cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și penalității de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni "Moldasig" și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014,

c o n s t a t ă

La 20 martie 2014, Tatiana Duca a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA "Moldasig", intervenient accesoriu Munteanu Daniel cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare.

În motivarea acțiunii reclamanta Tatiana Duca a indicat că în rezultatul accidentului rutier, care a avut loc la 10 decembrie 2013 în mun. Chișinău, cu implicarea automobilului de model VAZ, număr de înmatriculare IL AV 037, condus de către Munteanu Daniel, i-a fost deteriorat automobilul de model Volkswagen AG, număr de înmatriculare C OO 124, ce-i aparține cu drept de proprietate.

Potrivit procesului-verbal al agentului constatator cu privire la contravenție din 10 decembrie 2013, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul automobilului de model VAZ, număr de înmatriculare IL AV 037 - Munteanu Daniel, acesta fiind sancționat în temeiul art. 242 alin. (2) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 50 u.c. ce constituie 1000 lei și cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

Susține reclamanta că, având în vedere că Munteanu Daniel avea încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto cu compania de asigurare "Moldasig" SA, la 16 decembrie 2013 s-a adresat ultimei cu cerința să i se achite despăgubirea de asigurare, prezentând în acest sens toate actele necesare ce vizează producerea accidentului rutier.

Declară că concomitent s-a adresat companiei "Exauto-Plus" SRL întru evaluarea pagubei cauzate dînzei în rezultatul deteriorării mijlocului de transport Volkswagen AG, număr de înmatriculare C OO 124, în urma accidentului rutier. La 18 decembrie 2013, a fost examinată unitatea de transport, la care au fost invitații și reprezentanții companiei de asigurare. În baza Actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1687/12A din 18 decembrie 2013, a fost întocmit Raportul de evaluare a pagubei nr. 1687/12A din 24 decembrie 2013, potrivit căruia valoarea prejudiciului cauzat în rezultatul accidentului rutier, constituie suma totală de 22991,05 lei, ce cuprinde - 15858,79 lei coeficientul de uzura și valoarea pieselor de schimb + 2308,26 lei valoarea materialelor necesare pentru recondiționarea automobilului + 4824 lei valoarea manoperei.

Indică că la 09 ianuarie 2014 s-a adresat cu cerere companiei "Moldasig" SA, solicitând să-i fie calculată și comunicată suma despăgubirii de asigurare.

Ulterior, prin apel telefonic, a primit răspuns la cererea sa, pîrîta informînd-o că suma despăgubirii de asigurare acceptată spre plată pentru automobilul deteriorat în rezultatul accidentului rutier, constituie 10582,53 lei.

Nefiind de acord cu suma despăgubirii de asigurare, la 17 ianuarie 2014 s-a adresat pîrîtei cu cerere, solicitînd revizuirea cuantumului despăgubirii de asigurare, anexînd la aceasta și Raportul de evaluare a pagubei nr. 1687/12A din 24 decembrie 2013 întocmit de către SRL "Exauto-Plus.

Prin scrisoarea nr. 831 din 24 februarie 2014, SA "Moldasig" i-a comunicat că mărimea despăgubirii de asigurare calculată anterior este una finală și nu va fi modificată.

Menționează că la 11 ianuarie 2014 s-a adresat către SRL "Auto Center Rumeon" întru repararea automobilului de model Volkswagen AG, număr de înmatriculare C OO 124, și, potrivit calculelor acesteia, costul lucrărilor de reparație și a pieselor de schimb ce urmau a fi efectuate, au fost estimate în mărime de 34215 lei.

Consideră reclamanta că cuantumul despăgubirii de asigurare în sumă de 10582,53 lei propusă de SA "Moldasig" nu este reală și nu acoperă cheltuielile de reparație a mijlocului său de transport deteriorat în rezultatul accidentului rutier.

Astfel, cere Duca Tatiana încasarea din contul SA "Moldasig" diferenței sumei neachitate de 12409 lei cu titlu de despăgubire de asigurare; 700 lei cu titlu de cheltuieli achitate SRL "Exauto-Plus pentru efectuarea expertizei privind evaluarea pagubei; 373 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 4655 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Pe parcursul examinării pricinii reclamanta și-a concretizat pretențiile din acțiune, invocînd că potrivit Raportului de expertiză nr. 6261 din 03 iulie 2014 întocmit de către expertul-criminalist din cadrul Secției Examinări Auto-tehnice a Direcției tehnico-criminalistice și expertize judiciare "Centru" a Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare a Inspectoratului General al Poliției, mărimea prejudiciului material cauzat posesorului automobilului Volkswagen AG, număr de înmatriculare C OO 124, în rezultatul accidentului rutier produs la 10 decembrie 2013, constituie 24371 lei, luînd în considerare și uzura pieselor de schimb.

Susține Duca Tatiana că la moment pîrîta i-a achitat suma de 10582 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, diferența constituind suma de 12409 lei, și, avînd în vedere faptul că art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 prevede sancțiuni pecuniare pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare, solicită suplimentar încasarea din contul SA "Moldasig" în beneficiul său și sumei de 2529 lei cu titlu de penalitate de întârziere pentru 180 zile.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014, acțiunea a fost admisă și încasată din contul SA "Moldasig" în beneficiul Tatianeii Duca suma de 12409 lei cu titlu de despăgubire de asigurare; 2529 lei cu titlu de penalitate de întârziere; 700 lei cu titlu de cheltuieli achitate SRL "Exauto-Plus pentru efectuarea expertizei privind evaluarea pagubei; 373 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 4655 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost respins apelul declarat de către SA "Moldasig" și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014.

La 24 decembrie 2015, în termenul prevăzut de 434 CPC, SA "Moldasig" a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014, în partea admiterii pretenției privind încasarea penalității de întârziere în sumă de 2529 lei cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, în rest, hotărârile judecătorești de menținut.

În susținerea recursului SA "Moldasig" a invocat că recunoaște sumele de 12409 lei cu titlu de despăgubire de asigurare; 700 lei cu titlu de cheltuieli achitate de către intimata Tatiana Duca firmei "Exauto-Plus" SRL pentru efectuarea expertizei privind evaluarea pagubei; 373 lei taxa de stat achitată de către intimata-reclamantă la depunerea cererii de chemare în judecată și 4655 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, însă nu este de acord să achite ultimei suma de 2529 lei cu titlu de penalitate de întârziere, având în vedere că nu a încălcat termenul de plată a despăgubirii de asigurare

La 02 februarie 2016, în adresa intimatei Tatiana Duca și intervenientului accesoriu Munteanu Daniel a fost expediată copia recursului declarat de către SA "Moldasig" cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Părțile nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 martie 2016, recursul declarat de către SA "Moldasig" a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea admiterii pretenției privind încasarea penalității de întârziere cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după de judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din supotul probatiru prezent la actele pricinii rezultă că în urma accidentului rutier, care a avut loc la 10 decembrie 2013 în mun. Chișinău, cu implicarea automobilului de model VAZ, număr de înmatriculare IL AV 037, condus de către Munteanu Daniel, a fost deteriorat automobilul de model Volkswagen AG, număr de înmatriculare C OO 124, ce aparține cu drept de proprietate intimatei Tatiana Duca (f.d. 35, 67-69).

Potrivit procesului-verbal al agentului constatator cu privire la contravenție din 10 decembrie 2013, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul automobilului de model VAZ, număr de înmatriculare IL AV 037 - Munteanu Daniel,

acesta fiind sancționat în temeiul art. 242 alin. (2) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 50 u.c. ce constituie 1000 lei și cu aplicarea a 6 puncte de penalizare (f.d. 16).

Având în vedere că Munteanu Daniel avea încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto cu compania de asigurare "Moldasig" SA, la 16 decembrie 2013 intimata Tatiana Duca s-a adresat ultimei cu cerința să i se stabilească și să-i achite despăgubirea de asigurare.

La 17 ianuarie 2014, prin Acordul privind plata despăgubirii de asigurare nr. D/RCA/13-2234, recurenta SA "Moldasig" a achitat în numerar intimatei Tatiana Duca suma de 10582,53 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, însă ultima nefiind de acord cu cuantumul sumei respective, la aceeași dată a depus cerere la compania de asigurare privind revizuirea mărimii despăgubirii de asigurare, anexând la aceasta Actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1687/12A din 18 decembrie 2013 și Raportul de evaluare a pagubei nr. 1687/12A din 24 decembrie 2013 întocmite de către SRL "Exauto-Plus (f.d. 12, 17).

Prin scrisoarea nr. 831 din 24 februarie 2014, SA "Moldasig" a comunicat intimatei că suma despăgubirii de asigurare calculată anterior este una finală și nu va fi modificată.

Exprimându-și dezacordul vis-a-vis de mărimea despăgubirii de asigurare, stabilită și achitată de către compania de asigurare, la 20 martie 2014 intimata-reclamantă Tatiana Duca a înaintat prezenta acțiune împotriva SA "Moldasig", intervenient accesoriu Munteanu Daniel, solicitând încasarea din contul companiei de asigurare diferenței sumei neachitate de 12409 lei cu titlu de despăgubire de asigurare; 2529 lei cu titlu de penalitate de întârziere; 700 lei cu titlu de cheltuieli achitate SRL "Exauto-Plus pentru efectuarea expertizei privind evaluarea pagubei; 373 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 4655 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, acțiunea a fost admisă integral, fiind încasată din contul SA "Moldasig" în beneficiul Tatiane Duca suma de 12409 lei cu titlu de despăgubire de asigurare; 2529 lei cu titlu de penalitate de întârziere; 700 lei cu titlu de cheltuieli achitate SRL "Exauto-Plus pentru efectuarea expertizei privind evaluarea pagubei; 373 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 4655 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

La 24 decembrie 2015 SA "Moldasig" a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, contestând soluțiile instanțelor de judecată ierarhic inferioare doar în partea admiterii pretenției privind încasarea penalității de întârziere în sumă de 2529 lei cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Astfel, cu referire la cele invocate supra, și, luând în considerare că recurentul SA "Moldasig" în cererea de recurs solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014 doar în partea admiterii de către instanțele de judecată ierarhic inferioare a pretenției Tatiane Duca privind încasarea sumei de 2529 lei cu titlu de penalitate de întârziere, invocând concomitent că recunoaște și este de acord cu cuantumul sumelor încasate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare în beneficiul intimatei Duca Tatiana cu titlu de despăgubire de asigurare, cheltuieli pentru efectuarea expertizei privind evaluarea pagubei și cheltuieli de judecată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție se va expune doar în privința legalității și temeiniciei încasării din contul SA "Moldasig" în beneficiul Tatiane Duca sumei de 2529 lei cu titlu de penalitate de întârziere.

Conform art. 28 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, asiguratorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de daune, iar prin prisma art. 19 din aceeași Lege, asiguratorul este obligat să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire.

În același timp potrivit art. 28 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, dacă persoana păgubită nu este de acord cu decizia asiguratorului privind cuantumul despăgubirii de asigurare, acesta plătește totuși despăgubirea în cuantumul stabilit. În acest caz, persoana păgubită are dreptul să atace decizia asiguratorului în instanța de judecată.

Din materialele dosarului rezultă că prin ordinul directorului general al companiei SA "Moldasig" nr. 010-01 din 09 ianuarie 2014, pentru deteriorările cauzate mijlocului de transport de model Volkswagen AG, număr de înmatriculare C OO 124, a fost aprobată suma despăgubirii de asigurare în mărime de 10582,53 lei, calculată în baza procesului-verbal de constatare a pagubelor nr. D/RCA/13-2234 din 19 decembrie 2013 întocmit de către Întreprinderea de Testare și Analiză "General Expert" SRL (f.d. 13, 33-34).

La 17 ianuarie 2014, prin Acordul privind plata despăgubirii de asigurare nr. D/RCA/13-2234, recurenta SA "Moldasig" a achitat în numerar Tatianeii Duca suma de 10582,53 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, fapt confirmat și de către însuși intimata atât în cererea sa de concretizare a pretențiilor din acțiune, cât și în susținerile verbale (f.d. 12, 17, 59, 64).

Totodată, intimata-reclamantă Tatiana Duca, nefiind de acord cu mărimea despăgubirii de asigurare, a contestat-o în instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitând încasarea unei sume mai mari decât cea stabilită și achitată de către compania de asigurare, adică a diferenței de 12409 lei, unde ca urmare prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost încasată.

În circumstanțele relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că asiguratorul, în speță recurentul SA "Moldasig", achitând despăgubirea de asigurare intimetei Tatiana Duca la 17 ianuarie 2014, nu s-a aflat în întârziere.

Or, în cazul în care mărimea despăgubirii de asigurare a fost contestată de către Tatiana Duca și prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, s-a dispus încasarea unei sume mai mari de decât cea stabilită de asigurator - 10582,53 lei, această diferență, la caz - 12409 lei, nu poate fi considerată ca o obligație executată cu întârziere și respectiv nu urmează a fi încasată penalitatea de întârziere.

Astfel, atât prima instanță, cât și instanța de apel eronat au interpretat și aplicat în speța dată prevederile art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, care stipulează că, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asiguratorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii, norma de drept materială neavând incidență la prezentul litigiu.

În acest context se reiterează și prevederile art. 624 alin. (5) din Codul civil, conform căreia debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea nu se datorează vinovăției sale.

Pe cale de consecință, și având în vedere că în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, recurenta SA "Moldasig", executând obligația de achitare a despăgubirii de asigurare în termenul stabilit de lege, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA "Moldasig" urmează a fi admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014 în partea admiterii pretenției Tatianeii Duca privind încasarea penalității de întârziere cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate în partea admiterii pretenției intimatelor-reclamante privind încasarea penalității de întârziere, fiind constatată în această latură interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SA "Moldasig", a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014, în partea admiterii pretenției privind încasarea penalității de întârziere cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni "Moldasig".

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatianeii Duca împotriva Societății pe Acțiuni "Moldasig", intervenient accesoriu Munteanu Daniel cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și penalității de întârziere, în partea admiterii pretenției privind încasarea penalității de întârziere și se emite în această parte o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca neîntemeiată pretenția Tatianeii Duca împotriva Societății pe Acțiuni "Moldasig" cu privire la încasarea penalității de întârziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tatiana Chișca-Doneva

Ion Druță

Vladimir Timofti

Nadejda Toma